

Temat:

Pisanie opowiadania na podstawie wycieczki do parku i zgromadzonego słownictwa wokół tematu „Park jesienią”

Czas zajęć:

3 godz.

Cele ogólne:

- rozwijanie słownika dziecka poprzez opowiadanie – podstawową formę wypowiedzi ustnej i pisemnej
- rozwijanie umiejętności logicznego myślenia (dostrzeganie związków i zależności)
- doskonalenie procesów poznawczych
- przygotowanie do samodzielnego uczenia się
- rozwijanie postawy uwrażliwienia na otaczającą przyrodę

Cele operacyjne:

Uczeń:

- wypowiada się na temat swoich spostrzeżeń i przeżyć z wycieczki
- odtwarza chronologicznie przebieg wycieczki
- angażuje się w gromadzenie materiału słownikowego
- zna istotę opowiadania jako formy wypowiedzi
- wie, że opowiadanie składa się z trzech części i co w każdej części powinno się mówić lub pisać, pamięta o akapicie
- potrafi redagować zdania zawierające dużo informacji
- umie zatytułować opowiadanie
- bierze udział w układaniu planu opowiadania
- potrafi zachować logiczny ciąg wypowiedzi

Metody nauczania:

Rozmowa kierowana, praktycznego działania – ćwiczenia.

Formy organizacji zajęć:

Zbiorowa praca jednolita, indywidualna praca jednolita, grupowa zróżnicowana w trzech poziomach.

Środki dydaktyczne:

Karty z wyrażeniami, wyrazami i zwrotami, rozsypanka zdaniowa, tekst z lukami.

Przebieg zajęć:

1. Przywitanie.
2. Swobodne wypowiedzi dzieci na temat wycieczki do parku:
 - spostrzeżenia (co widzieli),
 - przebieg wycieczki (co się działo w kolejności chronologicznej).
3. Przypomnienie wiadomości o opowiadaniu*:
Opowiadanie to, obok opisu, podstawowa, naturalna forma wypowiedzi. Jest to przedstawienie przebiegu jakichś wydarzeń. Zdarzenia można przedstawiać w sposób chronologiczny, tzn. zgodny z czasem, i nie chronologiczny, czyli w innej kolejności, niż one zachodziły. Do opowiadania możemy włączyć opis, dialogi i inne formy wypowiedzi. Osoba, która opowiada nam o wszystkich wydarzeniach, to narrator, czyli opowiadacz. Narracja może być pierwszoosobowa, tzn. narrator jest jednym z bohaterów, bierze udział w wydarzeniach, o których opowiada, wypowiada się w 1. osobie, lub w 3. osobie, kiedy narrator nie bierze udziału w przedstawianych wydarzeniach, jest tylko obserwatorem.

Każde opowiadanie składa się z trzech części. Są to:

- 1) Wstęp – przedstawia czas i miejsce wydarzeń oraz bohaterów.
- 2) Rozwinięcie – opisujemy po kolei, co się wydarzyło, dlaczego tak się stało.
- 3) Zakończenie – podsumowujemy i oceniamy bohaterów.

Aby napisać dobre opowiadanie:

- Na początku ułóż plan wydarzeń.
- Każde wydarzenie rozwiń w paru zdaniach.
- Pamiętaj o narracji.
- Układaj zdania rozwinięte, zawierające dużo informacji (ale nie za długie).
- Rozbuduj swoje opowiadanie o opisy i dialogi.
- Unikaj powtórzeń.
- Zatykułuj swoje opowiadanie.
- Pamiętaj o akapitach.
- Każde opowiadanie warto jest napisać najpierw na brudno.
- Sprawdź, czy nie ma w nim błędów ortograficznych i dopiero przepisz na czysto.

4. Gromadzenie materiału słownikowego w następujących grupach:

Przedmiot obserwacji:

park, drzewa, liście, przyroda, cechy charakterystyczne jesieni, pogoda

Czynności:

odbyliśmy, byliśmy, spacerowaliśmy, chodziliśmy, oglądaliśmy, obserwowaliśmy, patrzyliśmy, widzieliśmy, rozróżnialiśmy, zbieraliśmy, zachwycaliśmy się, postanowiliśmy szanować.

Barwy liści:

kolorowe, żółte, czerwone, zielone, złociste, pożółkłe, brązowe, purpurowe.

* Węglińska M., *Opowiadanie jako forma wypowiedzi w klasach początkowych*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 1998

Związki frazeologiczne i wyrazy bliskoznaczne:

park w jesiennej szacie, złota polska jesień, drzewa liściaste i iglaste, jak okiem sięgnąć, pogoda bezchmurna, słoneczna, piękna.

Wyrażenia przyimkowe: (określające związki i stosunki między przedmiotami) na (drzewach); pod (drzewami); przy (stawie); obok (muszli koncertowej); pośrodku (parku) wokół (klombów); wśród (drzew).

Odczytanie zgromadzonego słownictwa.

5. Wspólne układanie planu opowiadania:

- 1) **wstęp** – przedstawiamy czas i miejsce wydarzeń oraz bohaterów;
- 2) **rozwińcie** – opisujemy po kolei co się wydarzyło, dlaczego tak się stało, nasze obserwacje i czynności, wygląd parku jesienią;
- 3) **zakończenie** – podsumowujemy i oceniamy bohaterów.

Opisujemy wrażenia wyniesione z wycieczki, nasze przeżycia, nasz stosunek do przyrody.

6. Ustne redagowanie opowiadania.

7. Podział uczniów na trzy poziomy ze względu na umiejętności redagowania pisemnych form wypowiedzi.

Poziom 1

Napisz opowiadanie pt. „Nasza wycieczka do parku jesienią” wykorzystując plan i jak najwięcej wyrazów zgromadzonych na lekcji.

Poziom 2

Napisz opowiadanie pt. „Nasza wycieczka do parku jesienią” wykorzystując plan i jak najwięcej wyrazów zgromadzonych na lekcji. Opowiadanie możesz rozpocząć tak:

Nasza wycieczka jesienią do parku. Wybraliśmy się razem z naszą panią na wycieczkę do parku. Pogoda była piękna. Słońce świeciło mocno, ogrzewając nas przyjemnie...

Poziom 3

Uporządkuj zdania dotyczące wycieczki według ułożonego planu. Korzystając ze zgromadzonego słownictwa uzupełnij luki w tekście.

Tekst:

Nasza wycieczka jesienią do parku.

Wybraliśmy się razem z naszą panią na wycieczkę do..... (parku). Pogoda była..... (piękna). Słońce świeciło mocno, ogrzewając nas przyjemnie. Obserwowaliśmy park w (jesiennej szacie). (Obok) muszli koncertowej, (wokół) klombów i (pod) drzewami stały się (jak okiem sięgnąć) kolorowe liście. (Zachwycaliśmy się) ich pięknem. Zbieraliśmy (purpurowe), (pożółkłe) liście na jesienne bukiety. Piękna jest nasza (złota jesień). (Postanowiliśmy szanować) ojczyzną przyrodę.

8. Odczytanie prac przez uczniów z poszczególnych poziomów.

9. Korekta i ocena wyników pracy (można zachęcać do samokontroli i samooceny przy wsparciu oraz pomocy nauczyciela).

10. Podsumowanie pracy uczniów, ocena ich aktywności i zaangażowania.

11. Zakończenie zajęć.